

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témakörök

Magyar nyelv és irodalom érettségi témakörök (középszint)

Magyar nyelvtan témakörei:

1) Kommunikáció

- A nyelv mint kommunikáció
- Nyelvi és vizuális kommunikáció
- A kommunikáció működése
- Személyközi kommunikáció
- A tömegkommunikáció

2) A magyar nyelv története

- Nyelvtörténeti korszakok
- A magyar nyelv rokonsága
- A magyar nyelv szókészletének alakulása
- Nyelvművelés

3) Ember és nyelvhasználat

- Ember és nyelv
- A jel, a jelrendszer
- Nyelvváltozatok
- Nemzetiségi nyelvhasználat
- Nyelv és társadalom

4) A nyelvi szintek

- Hangtan
- A helyesírás
- Alaktan és szótan
- A mondat szintagmatikus szerkezete
- Mondattan

5) A szöveg

- A szöveg és a kommunikáció
- A szöveg szóban és írásban
- A szöveg szerkezete és jelentése
- Szövegértelmezés
- A szövegtípusok
- Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

6) A retorika alapjai

- A nyilvános beszéd
- Érvelés, megvitátás, vita
- A szövegszerkesztés eljárásai

7) Stílus és jelentés

- Szóhasználat és stílus
- A szójelentés
- Stílusesszközök
- Stílusréteg, stílusváltozat

Magyar irodalom témakörei:

1) Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők:

- Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, József Attila, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor

2) Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők:

- Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Illyés Gyula, Jókai Mór, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kertész Imre, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Ottlik Géza, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szilágyi Domokos, Vörösmarty Mihály, Weöres Sándor, Zrínyi Miklós

3) Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők:

- Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

4) Művek a világirodalomból

Választható korok és művek a világirodalomból:

- Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia
- További választható korszakok: romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig
- A korszak jellemzőinek és egy-kéz kiemelkedő alkotásának bemutatása

5) Színház és dráma:

- Szophoklész, Shakespeare, Molière egy-egy műve, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája. Egy 19. századi dráma: Ibsen vagy Csehov. Örkény István egy drámája

6) Az irodalom határterületei:

Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemzése vagy bemutatása a lehetséges témák egyikéből.

- A népköltészet
- Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben)
- A gyermek- és ifjúsági irodalom
- A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó)
- Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, sanzon, vice)
- A virtuális tér műfajai: fanfiction, komment, blog
- Film és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában

7) Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

Egy szerző vagy műalkotás vagy jelenség vagy intézmény bemutatása vagy elemzése a lehetséges témák egyikéből. Regionális jelenségek, valamint a határon túli irodalom.

- Az adott régió, tájegység, a település múltbeli és jelenkori kulturális, irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzeti, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór, művelődéstörténeti vonatkozások; múzeum, színház, civil társaságok).
- A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban megjelenítése.
- Szerzők, művek a határon túli magyar irodalomból.

Történelem érettségi témakörök (középszint)

1) Az ókor és kultúrája

- Az athéni demokrácia működése a Kr. e. 5. században
- Julius Caesar egyeduralkodói kísérlete
- A görög-római hitvilág
- Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei
- A zsidó vallás fő jellemzői
- A kereszténység kialakulása és főbb tanításai

2) A középkor

- A hűbériség és a jobbágyság jellemzői
- Az uradalom és a középkori mezőgazdasági technika
- A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői
- Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok
- A középkori város és a céhes ipar
- Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai
- A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra

3) A középkori magyar állam megeremtése és virágkora

- A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás
- Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége
- A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején
- A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején
- Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája

4) Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

- A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői
- A lutheri és a kálvini reformáció
- A katolikus megújulás
- A barokk stílus jellemzői
- Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában
- A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői

5) Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

- A mohácsi vész és az ország három részre szakadása
- A várháborúk (1541-1568)
- Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
- A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei
- Demográfiai és etnikai változások a 18. században
- Mária Terézia és II. József reformjai

6) A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

- Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései
- A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői
- A szövetségi rendszerek kialakulása
- Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripar kezdetei

7) A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

- A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja
- A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények
- A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei
- A kiegyezéshez vezető út

- A kiegyezés tartalma és értékelése
- Gazdasági változások a dualizmus korában
- A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai
- Népek, nemzetiségek (pl. zsidók, németek) szerepe a modernizációban
- Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában

8) A világháborúk kora (1914-1945)

- Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege). Az első világháborút lezáró békerendszer
- A náci Németország legfőbb jellemzői
- A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban
- A világháború előzményei, kitörése és jellemzői. A holokauszt

9) Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

- A trianoni békediktátum és következményei
- Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései
- A magyar külpolitika a két világháború között
- A politikai rendszer főbb jellemzői
- Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések
- Társadalmi rétegződés és életmód az 1920-30-as években
- Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon
- Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban
- Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel
- A holokauszt Magyarországon

10) A jelenkor (1945-től napjainkig)

- A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői
- Az ENSZ létrejötte, működése
- A kétpólusú világrend megszűnése; a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése; Németország újraegyesítése
- Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése
- A globális világ gazdaság ellentmondása

11) Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

- Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei; a megtorlás
- A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok
- A rendszerváltozás főbb eseményei
- A piacgazdaságra való áttérés és következményei
- A határon túli magyarság 1945-től

12) Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

- A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban
- A szociális ellátórendszer fő elemei
- Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok, kötelességek
- A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény)
- A választási rendszer fő elemei
- A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek)
- A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek, a munkaviszony megszűnése

Matematika érettségi témakörök (középszint)

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

- 1.01. Halmazok, Halmazműveletek
- 1.02. Matematikai logika
- 1.03. Kombinatorika: permutáció, variáció, kombináció
- 1.04. Gráfok

2. Számelmélet, algebra

- 2.01. Alapműveletek
- 2.02. A természetes számok halmaza
- 2.03. Számelméleti ismeretek, oszthatóság, számrendszerek
- 2.04. Racionális és irracionális számok
- 2.05. Valós számok
- 2.06. Hatvány, gyök, logaritmus
- 2.07. Betűkifejezések, nevezetes azonosságok
- 2.08. Arányosság, százalékszámítás
- 2.09. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség rendszerek
- 2.10. Középértékek

3. Függvények, az analízis elemei

- 3.01. A függvény
- 3.02. Egyváltozós valós függvény
- 3.03. Grafikon, transzformáció, jellemzés
- 3.04. Sorozatok: számtani -, mértani sorozatok, kamatos kamat

4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria

- 4.01. Elemi geometria (ponthalmazok, térelemek)
- 4.02. Geometriai transzformációk (egybevágóság, hasonlóság)
- 4.03. Síkbeli alakzatok: háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
- 4.04. Térbeli alakzatok: hasábszerű, kúpszerű testek, gömb
- 4.05. Vektorok síkban és térben
- 4.06. Trigonometria
- 4.07. Koordináta geometria (pontok, vektorok, egyenes, kör)
- 4.08. Kerület és terület
- 4.09. Felszín és térfogat

5. Valószínűség számítás, statisztika

- 5.01. Leíró statisztika
- 5.02. Valószínűség számítás elemei

Idegen nyelv – Érettségi témakörök

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság - Családi gazdálkodás
 - A pénz szerepe a mindennapokban
 - Vásárlás, szolgáltatások (pl.: posta, bank)

Hajózási technikai ismeretek

ágazaton belüli specializáció szakmai érettségi vizsga témakörök (középszint)

2019/2020. tanévtől (hatályos: 2020. február 15-től)

1. Gépházi alapok

- 1.1. Gépelemek
- 1.2. Energiaátalakítás és erőátvitel
- 1.3. Gépházi tűz, munkabiztonsági és munkaegészségügyi szabályok
- 1.4. Káros és szennyező anyagok, olajszármazékok tárolása. Környezetvédelem.
- 1.5. Hajó géptereinek elrendezése, fő és segédüzem feladata felépítése.
- 1.6. Rajzolás, vázlatkészítés

2. Hajógépek

- 2.1. Motor indítási és kiszolgáló rendszerek
- 2.2. Időszakos karbantartások
- 2.3. Belsőégésű motorok, elmélete, üzemeltetése, karbantartása, javítása.
- 2.4. Szivattyúk, emelőberendezések működése, karbantartása, javítása
- 2.5. Kazánok, klímák, hűtőgépek főbb szerkezeti elemei, tipikus karbantartási és javítási feladatok
- 2.6. Víz és tüzelőanyag rendszerek és a hozzájuk tartozó csőrendszerek

3. Hajó villamossági alaptervekenység

- 3.1. Az áramkör részei, feszültség, áramerősség, kapcsolások
- 3.2. Elektromos rendszerrajz olvasás, vázlat
- 3.3. Érintés, túlterhelés és zárlatvédelem
- 3.4. Akkumulátorok felépítése, kezelése, karbantartása
- 3.5. Generátorok
- 3.6. Rakodó berendezések
- 3.7. Kormányhajtások
- 3.8. Horgony és kikötő berendezések
- 3.9. Önindító motorok
- 3.10. Inverter, unformer
- 3.11. Transzformátorok
- 3.12. Elektromos motorok
- 3.13. Világítási rendszerek

4. Szakmai nyelv

- 4.1. Nautikai utasítások, gépházi fődarabok, utas kommunikáció